

знаний и, как «методический ход» при изложении материала, заслуживает внимания при изучении большого числа фундаментальных и прикладных дисциплин.

Резюмируя, отметим, что мы затронули далеко не все проблемы, с которыми пришлось столкнуться нашему образованию в последние годы. Внимание было акцентировано на анализе уровня школьной подготовки и путях устранения имеющихся недостатков, что позволило бы повысить качество подготовки студентов, а также на внедрении в учебный процесс новых технологий и инструментов. Такой подход позволяет не только познакомить студентов с инновационными методами изучения курса высшей математики, но и стимулируют интерес студентов к самостоятельной работе, что в нынешних реалиях приобретает особую роль, поскольку отчасти компенсирует уменьшение количества аудиторных занятий.

Список использованных источников

1. Арнольд В. И. *Нужна ли в школе математика?* – Доклад на Всероссийской конференции «Математика и общество. Математическое образование на рубеже веков», Дубна, 2000 г. 2. *Вища математика із застосуванням інформаційних технологій: Підручник* / В.П. Іващенко, Г.Г. Швачич, В.С. Коноваленков, Т.М. Заборова, В.І. Христян . – Дніпропетровськ, 2013. – 424 с. 3. Никонов А. *Конец феминизма*. – М.: ЭНАС; СПб.: Питер, 2009. – 368 с. 4. Цитаты о математике [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.Dkursy.ru/mod/glossary/view.php?id=725>.

Л. М. Бондарчук

ПІДРУЧНИКИ З ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ (АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД)

Кількість українців, які вивчають польську мову, на сьогодні перевершила усі попередні прогнози, а вивчення польської стало маніфестацією проєвропейських настроїв українців. І це стосується не лише прагнень українців виїхати за кордон. Адже, як відомо, українців як потенційних громадян Польщі серед іноземців найбільше. Так, згідно з УНІАН, за даними Польської адміністрації в справах іноземців (UDSC), в 38-мільйонній Польщі легально проживають понад 100 тисяч громадян іноземних держав, найбільше з яких (майже 30 тисяч) – це колишні громадяни України. В сучасному українському суспільстві знання польської відкриває також і перспективи для плідної та довгострокової співпраці з польськими партнерами в Україні. Саме тому вивчення польської мови нині є дуже популярним та перспективним.

У вищій школі в Україні поряд з євроінтеграційними прагненнями на фоні Болонського процесу відбувається також процес гуманізації освіти, що привносить до навчальних програм у ВНЗ негуманітарного профілю нові лінгвістичні, літературні, культурні та ін. дисципліни та курси, покликані формувати у студентів картину світу, яка ґрунтується на фундаментальних загальнолюдських, міжкультурних та вітчизняних цінностях.

Курс польської мови як іноземної в економічному ВНЗ (зокрема, ми говоримо про досвід ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана») є перспективною дисципліною, яку з кожним роком обирає все більше студентів. У 2014 році курс польської в КНЕУ обрало (а польська мова є тут вибірковою дисципліною) 110 студентів, у 2015 – вже 250.

Зрозуміло, що для забезпечення навчального процесу виникає необхідність забезпечити підручниками такий обсяг охочих вивчати польську мову. І тут ми стикаємося з труднощами, оскільки студенти економічного ВНЗ прагнуть не тільки вивчити мову на початковому рівні, але й отримати певний елементарний рівень польської професійної мови, ознайомитися з польською професійною термінологією та фразеологією, вивчити основи культури ділового спілкування в усній та письмовій формі.

На початку курсу викладачі польської мови використовують підручники з польської мови як іноземної, видані як в Польщі, так і в Україні. Зокрема, одним із найвідоміших є підручник «Hurra! po polsku», який складається з 20 розділів. Він містить оригінальні сучасні тексти, котрі пов'язані з ситуаціями з повсякденного життя (наприклад, сім'я, подорожі, бізнес, Інтернет, спорт, релігійні свята), опис реального життя в Польщі: численні й різноманітні вправи, логічні мовні завдання: кросворди, вікторини тощо. Також підручник має аудіодиски із записами для кожного уроку [2].

Хорошим початковим підручником є «Polski, krok po kroku», імовірно, найсучасніший й універсальний підручник. Щоб занурити студентів в нову мову і мобілізувати до її використання, з першого уроку всі завдання та пояснення написані польською. Він може бути успішно використаний для інтенсивних курсів, а також курсів, що викладають в університетах. Його перевагами є чіткі граматичні таблиці, наочне пояснення граматики в діалозі, багата лексика. У підручнику представлено пригоди чотирьох осіб, які приїхали до Кракова вивчати польську мову і водночас проводять унікальну відпустку (знайомляться з містом, готують їжу, пишуть листи, автобіографії тощо) [4].

Підручників з польської мови, направлених власне на вивчення польської мови в економічній сфері, для студентів економічних спеціальностей, дуже мало. У Польщі видано кілька з них, і переважно ними користуються викладачі та студенти у вивченні мови бізнесу, професійної мови. Гарною спробою створити підручник для іноземців-економістів є підручник «Ekonomia - to nie boli. Polski język ekonomiczny dla cudzoziemców», виданий при Люблінському університеті імені Марії Кюрі-Склодовської [1]. Проте він орієнтований вже на підготовлену аудиторію (рівень B, або й C). Цей підручник має традиційну побудову: робота над текстами, виконання вправ, вивчення напам'ять професійної лексики тощо.

Ще одна книга, що розрахована на економістів, – це підручник «O biznesie po Polsku» («Про бізнес по-польськи»), підготовлений фахівцями Ягеллонського університету (Краків). Цей підручник є чудовим для вивчення ділової польської мови на рівні B1-B2. У книзі представлено 14 уроків за певними лексичними темами, пов'язаними з професійним спілкуванням. Крім того, всі уроки містять необхідний граматичний матеріал і глосарій. Кожен розділ книги є черговим кроком у створенні свого бізнесу (побудова фірми, приватна фірма і т.д.). В основі підручника лежить принцип комунікативного вивчення іноземної мови, яка передбачає формування навичок використання мови як інструменту спілкування [3].

Підручників з польської мови, направлених саме на вивчення польської мови в економічній сфері, для студентів економічних спеціальностей, і виданих українськими видавцями, також дуже мало. Зокрема в Україні ми маємо підручники з польської мови, розраховані на економістів, спеціалістів, що працюють в туристичній сфері, бухгалтерів та студентів-міжнародників. Це книги, видані українськими викладачами-практиками, які використовують досвід польських колег, вдосконалюють та перероблюють їх напрацювання і адаптують до сучасних реалій українського процесу навчання. Глушук О. М., Макар Ю. І., Образ О. Г., Боримська К. П., Слюсар О. Ф. та ін. формують сучасну українську бібліотеку підручників для вивчення власне польської професійної мови (зокрема, польської мови для економістів, для студентів економічних спеціальностей) [5, 6, 7, 8, 9].

Отже, підручників з польської мови як іноземної для студентів-економістів, виданих як в Україні, так і в Польщі, на сьогодні дуже мало. В основному для вивчення польської професійної мови використовуються підручники з польської мови як іноземної без заглиблення в вузькопрофільну сферу, без вивчення термінології окремої галузі науки, без ознайомлення зі специфікою культури мови в окремих сферах бізнесу. Отримавши базові знання із польської, студенти-економісти (якщо це передбачають навчальні плани із курсу) можуть продовжити вдосконалювати її

на основі лише кількох посібників, які пропонують обмежену кількість тем, що не сприяє поглибленому вивченню польської ділової чи професійної мови. Отже, на сьогодні виникає нагальна потреба в укладанні сучасного, ґрунтовного і спеціалізованого підручника з польської професійної та ділової мови для української аудиторії. Це повинен бути підручник, що враховує досвід і польських, і українських викладачів-практиків, з використанням традиційного та комунікаційного принципів подання теоретичного і практичного матеріалу.

Список використаних джерел

1. Dunin-Dudkowska Anna, Trębska-Kerntopf Anna. *Ekonomia - to nie boli. Polski język ekonomiczny dla cudzoziemców.* – Lublin: UMCS, 2006. – 278 s. 2. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. *Hurra! po polsku.* – Warszawa: Prolog, 2007. – 87 s. 3. Kowalska Marzena. *O biznesie po polsku. Podręcznik do nauki języka polskiego. Wprowadzenie do języka biznesu.* – Kraków: Universitas, 2008. – 220 s. 4. Stempek Iwona, Stelmach Anna. *Polski, krok po kroku.* – Warszawa: Polish-courses.com, 2010. – 112 s. 5. Глушук О. М. *Польська мова: Навчальний посібник для студентів економ. спец.* – Житомир: ЖДТУ, 2005. – 248 с. 6. Макар Ю. І. *Польська мова: Посібник для студ.-міжнародників.* – Чернівці: Рута, 2005. – 248 с. 7. Образ О. Г. *Польська мова для економістів. Język polski dla ekonomistów: навч. посібник* - Київ: КНТЕУ, 2009. – 154 с. 8. Образ О. Г. *Польська мова з туристичної сфери. Język polski z turystycznego zakresu: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів.* - Київ: КНТЕУ, 2012. – 135 с. 9. Боримська К.П., Глушук О.М., Собчак Б. та ін. *Польська мова для бухгалтерів. Język polski dla księgowych: навч. посібник. Ч. 2.* – Житомир: ЖДТУ, 2009. – 288 с. 10. Слюсар О. Ф. *Польська мова: посіб. для студ.-міжнародників* – Чернівці: Книги-XXI, 2007. – 134 с.

В. Т. Британ, В. В. Прутчикова, Е. В. Синицкая

РОЛЬ КАФЕДРЫ ПЕРЕВОДА В МЕЖДУНАРОДНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТЕХНИЧЕСКОГО ВУЗА (НА МАТЕРИАЛАХ НМЕТАУ)

После обретения Украиной государственной независимости одной из важнейших задач ее развития стало вхождение отечественной высшей школы в европейское и международное образовательное и научное пространство. От того, как будет решаться данная задача вузовскими коллективами, зависел результат поэтапной адаптации высших учебных заведений страны к мировым глобализационным процессам, а также прогресс в преодолении трудностей, вызванных новыми социально-политическими и экономическими реалиями.

За годы независимости произошли существенные изменения в системе подготовки специалистов для производства, педагогических кадров, научных работников. Профессия переводчика, как никакая другая, ощутила на себе эти изменения. Индустрия перевода стала частью системы международных связей, стремительное развитие которых отмечалось последние годы. В связи с расширением контактов между специалистами, учеными, предпринимателями нашей страны и зарубежными партнерами, и как следствие, значительным ростом объемов научной и научно-технической информации на иностранных языках возникла потребность в профессиональных отраслевых переводчиках, т.е. переводчиках, которые дополнительно к своим профессиональным знаниям обладают также базовыми знаниями в определенной отрасли производства или сферы услуг.

Именно в ответ на запросы рынка труда, в частности формирующегося рынка переводов, а также благодаря стремительному вхождению академии в Европейское и мировое образовательное пространство в конце XX – начале XXI вв. в НМетАУ в 2004 г. была начата подготовка технических переводчиков металлургического и машиностроительного профиля с английского и немецкого языков. Профессиональные знания, которые студенты получают на базе технического вуза со всеми его возможностями (литература, оборудование, специальные лаборатории, программное обеспечение и пр.), позволяют им в дальнейшем осуществлять письменный перевод тех-